

Bilgi Teknolojileri Çağında Sistemde Çatlaklar: Hackerlar ve Hacktivizm

Meydan Gazetesi

29.01.2013

Suçum merakımın bir parçası. Ben bir hacker'ım. Bize tek tek engel olabilirsiniz ama hepimizi durduramazsınız.

(Hacker Manifestosundan)

Hackerlık ya da Hack kavramının geçmişi 1960'lara kadar dayanmaktadır. Tam kelime anlamı; bilgisayar sistemlerine girip çökerten demektir. İlk hackerlar elektrikli oyuncak trenlerin devrelerini değiştirip yeni şeyler ekleyerek trenlerin daha hızlı gitmesini sağlayan bir avuç insandı. Günümüzde ise işler artık trenlerle yürümüyor. Küresel dünyada değişen dengelerle beraber trenler rafa kaldırılıyor, hackerlar artık büyük ölçekli şirketleri, bankaları, hatta daha da ileriye gidip devletlerin kaleleri olan istihbarat örgütleri dahi hackleyebiliyorlar.

Son dönemde popülerleşen konumlarıyla, yaşanan adaletsizliklere karşı verdikleri yaratıcı cevaplarıyla hackerlar birçok insanı mutlu ediyor. Peki devletlerin terörist, sanal haydut ya da siber suçlu diye nitelediği hackerlar, kendi tecrübelerinin sınırlarını zorlayan birkaç çocuk mu?

Büyük şirketlerin, büyük devletlerin, bu devletlerin kurumlarının canını yaptıklarıyla sıkmalarından bütün bunların çok da çocuksu işler olmadığı açık. Örneğin 23 yaşındaki Robert Morris... Morris kendi kendini kopyalayabilen bir virüsün mucidi. Bu vi-

rüsle, ABD'nin Soğuk Savaş yıllarında geliştirdiği bir savunma projesi olan ARPANET'i çökertip 6000 bilgisayarı kullanılamaz hale getirmişti. Bu olay hackerlik kavramının toplumsal anlamda tanınmasına yol açtı. Morris kadar ünlü bir başka hacker, Kevin Mitnick. İlk bilgisayar korsanı olan Mitnick, birçok küresel şirketi hackleyip milyonlarca dolarlık zarara uğratmıştı. Mitnick defalarca kez yakalanmış ve ceza almıştı. Mitnick kadar CIA ve FBI'ın peşinden koştuğu bir başka isimse Kevin Poulsen. Poulsen, iki arkadaşıyla birlikte bir radyo programının telefon hatlarını hackleyip, radyo programının hediye olarak vereceği Porsche marka arabayı "kazanmış". Bunun sonucunda yakalanıp ceza alınca, bu sefer de onu yakalayan kurumlara kafasını takmış; CIA ve FBI'ı hackleyen Poulsen, 17 ay kaçabildikten sonra yakalanmıştı.

Batı Almanya'da, Chaos Computer Club isimli bir hacker grubu, ABD menşeli küresel bir şirketin bilgisayarlarına girip gizli bilgilerini SSCB'ye satmaya çalışınca, hack meselesinin etkisi ve içeriği bir hayli değişmeye başladı. Bahsi geçen olayla beraber, devletler de hack meselesini gündemlerine aldı. Hack işinin kontrol edilmesi zor bir olay olması ve arkasından iz bırakmadan sadece bir bilgisayarla tüm gizli bilgilerin ele geçiriliyor oluşu, devletleri ve şirketleri bir hayli tedirgin etmişti.

Tüm bu yaşananlardan sonra, devletler ve büyük kapitalist şirketler artık kendi hackerlarını yaratmaya başladı. Bu hackerların görevi, sistemin zayıf noktalarını tespit etmek ve bu sistemleri güçlendirmek. Tabii ki bu tarz hackerlar aynı zamanda, diğer devletler ve diğer şirketlerin zaafalarını bulup müdahale etmek için de kullanılıyor. Devletler ve şirketler arası rekabet, bilgi teknolojilerinin gelişmesiyle sanal bir savaş halini alıyor.

Son dönemdeki eylemleriyle popüler olan hackerların (Anonymous ve Redhack gibi) muhalif karakteri ön plana çıkıyor gibi görünse de, tüm hackerlar muhalif demek anlamına gelmiyor bu durum. Farklı ideolojik kaygılarla hack eylemleri gerçekleştiren birçok hacker mevcut. Ancak muhalif hackerların bu kadar popüler olmasının arkasında başka bir durum yatıyor.

Yaşadıkları adaletsizliklere somut anlamıyla cevap veremeyen bireyler; adaletsiz durumları sorgulatan sanal eylemlerle karşılaştıkları anda, bu eylemlerin destekleyicisi konumunda buluyorlar kendilerini. Belki de bu, somut anlamıyla kendini ifade edememenin getirdiği bir durum. Redhack'in YÖK'ü hackledikten sonra açıkladığı belgeler insanların büyük bir kısmında, "iyi yapmışlar" hissi yarattı. Bu hissiyatın bir benzerine de ABD'deki insanlar, Anonymous'un eylemleriyle kapıldılar.

ABD’de yaşanan kriz sonrası gerçekleşen %99 etkinliklerini organize edenlerden biri de Anonymous grubuydu. Peki, sanal ortamda toplumsal rahatsızlıklara “adalet koyabilme” çabasına girişmiş bu topluluklar gerçekten de toplumsal adaletsizliklere çözüm olabilir mi?

Toplumsal adaletsizlikler karşısında kendini somut anlamda ifade ettiğinde, türlü baskı ve şiddetle karşılaşan bireyler, bu gibi adaletsizliklere karşı kendini ifade etmede toplumsal bir sorumluluk almaktan artık kaçıyorlar. Bu yıldırma politikası, devlet tarafından vatandaşlara sistematik olarak en küçük yaşlardan itibaren uygulanıyor. İşte böyle bireylerin oluşturduğu bir toplumda, toplumsal adaletsizliklere karşı bir şeyler yapmanın sorumluluğunu alan kahramanlara ihtiyaç duyuluyor. Yakın zamanda bu kadar popüler hale gelen hackerların durumu da belki bununla alakalı.

Hackerlar, bu kahramanlık boşluğunu dolduruyorlar. Toplumsal adaletsizliklere karşı cesaretle yaptıkları, teknolojinin kapitalizm için bu kadar gerekli olduğu bir zamanda sistem içi çatlaklar yaratıyor olabilir. Bu noktada, bu niyetle girişilmiş her çaba olumlu bir girişim olabilir. Ancak özellikle medyada yaratılan kahraman hackerlar algısı, arkasında toplumsal adaletsizlikler karşısında herkesin yerine bir şey yapan kahramanlar algısı oluşturuyor. Bu tarz

kahramanların olduğu yerde, toplumsal adaletsizliklere karşı somut m¼cadele sanal anlamıyla kendini buluyor. Ancak unutulmamalıdır ki, yaşanan adaletsizliklere karşı m¼cadele sadece sanal olduğunda bu adaletsizlikleri ortadan kaldırmak m¼mk¼n olamayacaktır.

Anarşist Kütüphane

Meydan Gazetesi
Bilgi Teknolojileri Çağında Sistemde Çatlaklar:
Hackerlar ve Hacktivizm
29.01.2013

Meydan Gazetesi Sayı 7

tr.anarchistlibraries.net